PARLAMENT EUROPEJSKI 2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

9.5.2011 B7-0295/2011

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w odpowiedzi na pytanie wymagające odpowiedzi ustnej
B7-0304/2011

zgodnie z art. 115 ust. 5 Regulaminu

w sprawie oporności na antybiotyki

Paolo De Castro
w imieniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

B7-0295/2011

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie oporności na antybiotyki

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie nowej strategii Unii Europejskiej w zakresie zdrowia zwierząt (2007-2013) (P6_TA(2008)0235),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie oceny i podsumowania wspólnotowego planu działań dotyczącego dobrostanu zwierząt na lata 2006-2010 (P7_TA(2010)0130),

– uwzględniając dyrektywę 2003/99/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność,

– uwzględniając wspólną opinię w sprawie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe koncentrującą się na zakażeniach odzwierzęcych, sporządzoną przez Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób, Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), Europejską Agencję Leków oraz Komitet Naukowy ds. Pojawiających się i Nowo Rozpoznanych Zagrożeń dla Zdrowia (Dziennik EFSA 2009; 7(11):1372),

– uwzględniając pytanie wymagające odpowiedzi ustnej (O-000048/2011 – B7-000/2011) z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe,

– uwzględniając raport Światowej Organizacji Zdrowia zatytułowany „The Medical Impact of the Use of Antimicrobials in Food Animals” (Zdrowotne konsekwencje stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt hodowanych z przeznaczeniem na żywność),

– uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie wniosku dotyczącego zalecenia Rady dotyczącego ostrożnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w leczeniu ludzi (COM(2001) 333 – C5-0411/2001 - 2001/2164(COS),

– uwzględniając art. 115 ust. 5 oraz art. 110 ust. 2 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe jest problemem dotyczącym zdrowia zwierząt dotykającym europejski sektor hodowlany, zwłaszcza w razie niepowodzenia w leczeniu; mając na uwadze, że w kilku państwach członkowskich opublikowano już wytyczne dotyczące ostrożnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych, dzięki którym ograniczono stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych,

B. mając na uwadze, że sektor hodowlany (produkcja nabiału, wołowiny, wieprzowiny,

drobiu, jaj, mleka owczego i koziego oraz mięsa) odgrywa ważną rolę w europejskiej gospodarce rolnej,

C. mając na uwadze, że głównym celem hodowców jest ochrona zdrowia i produktywności inwentarza żywego za pomocą dobrych praktyk rolniczych (higiena, odpowiednia karma, właściwa hodowla, odpowiedzialne zajmowanie się zdrowiem zwierząt),

D. mając na uwadze, że mimo podejmowanych przez hodowców działań zwierzęta wciąż mogą chorować i wymagać leczenia,

E. mając na uwadze, że środki przeciwdrobnoustrojowe, jeśli stosować je prawidłowo, są użytecznym narzędziem pomagającym hodowcom podtrzymać zdrowie i produktywność zwierząt i zapewniającym dobrostan zwierząt,

F. mając na uwadze, że przyszłość europejskiego sektora hodowli zwierząt zależy od skutecznej ochrony gwarantowanej przez leczenie środkami przeciwdrobnoustrojowymi,

G. mając na uwadze, że podając środki przeciwdrobnoustrojowe zwierzętom, a także ludziom, należy uwzględnić potencjalne zagrożenia, jakie stwarza oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe,

H. mając na uwadze, że znaczna ilość środków przeciwdrobnoustrojowych jest przepisywana do stosowania u zwierząt, a oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe występuje jednakowo u zwierząt i ludzi i może przechodzić zarówno z ludzi na zwierzęta jak i ze zwierząt na ludzi, co sprawia, że jest to zagadnienie przekrojowe, które wymaga skoordynowanego podejścia na szczeblu wspólnotowym,

I. mając na uwadze, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u ludzi jest często spowodowana nieodpowiednimi dawkami antybiotyków, niewłaściwym leczeniem i stałym kontaktem patogenów ze środkami przeciwdrobnoustrojowymi w szpitalach,

J. mając na uwadze, że przenoszenie patogenetycznych bakterii zainfekowanych genami oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe stwarza szczególne zagrożenie dla ludzi, takich jak hodowcy i pracownicy zatrudnieni w gospodarstwie, którzy są w codziennym kontakcie ze zwierzętami,

K. mając na uwadze, że hodowla zwierząt w dużym zagęszczeniu sprzyja wysokiej zachorowalności; mając na uwadze, że niewłaściwe stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt może być uważane za czynnik stwarzający ryzyko wystąpienia oporności i powodować niekorzystne skutki dla zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt,

L. mając na uwadze, że rola zwierząt, karmy pochodzenia zwierzęcego i występowania uodpornionych bakterii w hodowli zwierząt w przenoszeniu środków przeciwdrobnoustrojowych na ludzi i pojawiające się potencjalne ryzyko z tym związane mogą nie być wystarczająco jasne,

M. mając na uwadze, że stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych poniżej stężeń terapeutycznych przez dłuższy czas zasadniczo zwiększa ryzyko rozwoju lub

wzmocnienia i rozprzestrzeniania się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w porównaniu ze stosowaniem terapeutycznym,

N. mając na uwadze, że stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych poniżej stężeń terapeutycznych jest w UE zakazane,

O. mając na uwadze, że stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych na dłuższą metę prowadzi do obniżenia kosztów ponoszonych zarówno przez hodowców, jak i przez społeczeństwo ogółem, pod warunkiem zachowania skuteczności środków przeciwdrobnoustrojowych,

P. mając na uwadze, że do wystąpienia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe może się również przyczynić nadmierne i niewłaściwe stosowanie produktów biobójczych,

Q. mając na uwadze, że do wystąpienia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe może się również przyczynić chemiczne odkażanie tusz zwierząt rzeźnych, które w Europie jest nielegalne,

R. mając na uwadze, że żywność może być ważnym czynnikiem przenoszenia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe,

S. mając na uwadze, że zwierzęta niewykorzystywane do produkcji żywności, takie jak zwierzęta domowe, mogą również być organizmami, w których gromadzą się drobnoustroje, i przyczyniać się do przenoszenia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, co ma związek ze stosowaniem środków przeciwdrobnoustrojowych przeznaczonych do stosowania przez człowieka niezgodnie z ich przeznaczeniem,

T. mając na uwadze, że nowoczesna hodowla zwierząt bez stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w leczeniu chorób wydaje się obecnie niemożliwa, a przy tym dobre zdrowie zwierząt i racjonalne oraz odpowiedzialne stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych przyczyniłoby się do zapobiegania rozprzestrzenianiu się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe,

U. mając na uwadze, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt jest różna u różnych gatunków i w zależności od różnych form hodowli,

V. mając na uwadze, że Parlament Europejski w swojej rezolucji z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie oceny i podsumowania wspólnotowego planu działań dotyczącego dobrostanu zwierząt na lata 2006-2010 podkreślił związek między zdrowiem zwierząt i zdrowiem publicznym oraz wezwał Komisję i państwa członkowskie, aby w sposób odpowiedzialny zajęły się rosnącym problemem oporności zwierząt na środki przeciwdrobnoustrojowe,

W. mając na uwadze, że Parlament Europejski wezwał Komisję do gromadzenia i analizowania danych dotyczących stosowania środków leczniczych przeznaczonych dla zwierząt, w tym środków przeciwdrobnoustrojowych, aby zapewnić skuteczne stosowanie tego rodzaju środków,

Wspólne działania w zakresie gromadzenia danych

1. docenia starania podejmowane przez Komisję i jej agencje dotyczące wspólnych działań w zakresie gromadzenia danych w przedmiotowej dziedzinie, w szczególności inicjatywę z 2009 r., która miała na celu stworzenie europejskiego programu nadzorowania konsumpcji weterynaryjnych środków przeciwdrobnoustrojowych; wyraża ubolewanie, że nie wszystkie państwa członkowskie dołączyły do wspomnianego programu i wzywa do udziału w nim więcej krajów; wzywa Komisję, aby przekazała wystarczające środki na rzecz wspomnianego programu, co umożliwi wypełnianie podejmowanych w jego ramach zadań; wzywa Komisję do bezzwłocznego sporządzenia odpowiednich ram prawnych w celu wyposażenia państw członkowskich w uprawnienia do skutecznego gromadzenia danych;

2. wzywa Komisję, aby dążyła do ujednolicenia procesu gromadzenia danych porównywalnych także z działaniami podejmowanymi w krajach trzecich, takich jak Stany Zjednoczone;

3. przyznaje, że należyte gromadzenie i analiza porównywalnych danych dotyczących sprzedaży środków weterynaryjnych – oraz późniejszego stosowania tych produktów u zwierząt – to ważny pierwszy krok; podkreśla potrzebę uzyskania pełnego obrazu tego kiedy, gdzie, w jaki sposób i u jakich zwierząt stosuje się obecnie środki przeciwdrobnoustrojowe, bez konieczności tworzenia dodatkowych finansowych i administracyjnych obciążeń dla hodowców lub innych właścicieli zwierząt;

4. podkreśla, że dane należy nie tylko gromadzić, ale również poddawać właściwej analizie, a wyniki takiej analizy należy stosować w praktyce, a niezbędne działania podejmować zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich, uwzględniając także różnice występujące między gatunkami i różnymi rodzajami hodowli;

5. uznaje, że takie dane muszą być umieszczone w odpowiednim kontekście, ponieważ praktyki hodowlane i ich intensywność różnią się w poszczególnych państwach członkowskich;

Badania

6. wzywa do przeprowadzenia większej liczby badań obejmujących nowe środki przeciwdrobnoustrojowe, a także inne możliwości (szczepienia, ochronę biologiczną, hodowlę odpornościową) oraz do opracowania opartych na danych naukowych strategii unikania chorób zakaźnych u zwierząt i ich kontroli; podkreśla w tym względzie znaczenie unijnych ramowych programów badań; w związku z tym podkreśla, jak ważne jest opracowanie systemów hodowli zwierząt, które ograniczają potrzebę stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych;

7. wzywa do lepszej koordynacji zasobów badawczych w dziedzinie medycyny i weterynarii przez stworzenie sieci istniejących instytutów badawczych;

8. wzywa do przeprowadzenia badań nad rolą zwierząt, karmy pochodzenia zwierzęcego, trwałych systemów produkcji uwzględniających zdrowie i siłę rasy, długość życia zwierząt, lepsze zarządzanie stadem, wczesne zapobieganie chorobom, ćwiczenia i dostęp

do wybiegu oraz niższe zagęszczenie stad i inne warunki gwarantujące zaspokojenie biologicznych potrzeb zwierząt, a także badań nad rolą opornych bakterii występujących w hodowli zwierząt w przenoszeniu środków przeciwdrobnoustrojowych na ludzi i badań nad potencjalnym ryzykiem z tym związanym;

Kontrola i nadzór

9. wzywa państwa członkowskie do przeprowadzania regularnego nadzoru i kontroli oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe zarówno w przypadku zwierząt przeznaczonych do produkcji żywności, jak i zwierząt domowych, bez konieczności tworzenia dodatkowych finansowych i administracyjnych obciążeń dla hodowców, innych właścicieli zwierząt lub lekarzy weterynarii; podkreśla potrzebę posiadania ujednoliconych danych, w tym informacji na temat czynników ryzyka, które będą łatwe do uzyskania w jednym punkcie dostępu; podkreśla konieczność uzyskiwania rocznych raportów z państw członkowskich zawierających dane umożliwiające ogólnoeuropejskie porównania;

10. wzywa do tego, aby przyszłe budżety Biura ds. Żywności i Weterynarii oraz Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności odzwierciedlały zwiększoną potrzebę dalszych kontroli i analiz w tej dziedzinie;

11. wzywa zainteresowane podmioty, aby uznały swoją odpowiedzialność w zakresie zapobiegania rozwojowi i rozprzestrzenianiu się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, każdy we właściwej dla siebie dziedzinie, takiej jak medycyna weterynaryjna i hodowla zwierząt;

12. sugeruje, że ujednolicona kontrola oporności bakterii wskaźnikowych (np. bakterii E. coli i E. enterococci) na środki przeciwdrobnoustrojowe powinna być prowadzona zgodnie z opinią naukową;

Zachowanie skuteczności środków przeciwdrobnoustrojowych

13. podkreśla, że najważniejszym celem jest utrzymanie skuteczności środków przeciwdrobnoustrojowych jako narzędzia w walce z chorobami występującymi zarówno wśród ludzi, jak i wśród zwierząt, przy jednoczesnym ograniczeniu stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych do niezbędnego minimum;

14. wzywa do ostrożnego i odpowiedzialnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt oraz do zwiększenia ilości przekazywanych lekarzom weterynarii i hodowcom informacji dotyczących minimalizowania rozwoju oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; apeluje o wymianę dobrych praktyk, takich jak przyjęcie wytycznych w sprawie ostrożnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych jako ważnego narzędzia w walce z rozwojem oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;

15. wzywa do opracowania dobrych praktyk w zakresie hodowli zwierząt, które zmniejszą ryzyko wystąpienia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; podkreśla, że praktyki te powinny mieć zastosowanie zwłaszcza do młodych zwierząt, które zbierane są od różnych hodowców, przez co wzrasta ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych;

16. wzywa państwa członkowskie i Biuro ds. Żywności i Weterynarii do zadbania o lepszą kontrolę nad stosowaniem zakazu (2006) stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych jako stymulatorów wzrostu;

17. wzywa Komisję do działania na rzecz międzynarodowego zakazu stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych jako stymulatorów wzrostu w karmie zwierzęcej oraz do poruszenia tej kwestii podczas dwustronnych negocjacji z krajami trzecimi, takimi jak Stany Zjednoczone;

18. wzywa Komisję do przeprowadzania oceny i monitorowania sposobu, w jaki państwa członkowskie wdrażają i stosują odnośne obowiązujące prawodawstwo dotyczące środków przeciwdrobnoustrojowych;

19. wzywa Komisję, aby w ramach strategii UE w zakresie zdrowia zwierząt opracowała szeroko zakrojony wieloletni plan działań dotyczący oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; uważa, że taki plan działań powinien obejmować wszystkie zwierzęta uwzględnione w strategii UE dotyczącej dobrostanu zwierząt, w tym zwierzęta domowe, i zwraca uwagę na zależność między zdrowiem zwierząt a stosowaniem środków przeciwdrobnoustrojowych oraz między zdrowiem zwierząt a zdrowiem człowieka;

20. uważa, że ten plan działania powinien obejmować szczegółowy przegląd różnych sposobów profilaktycznego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w celu rozstrzygnięcia sporu na temat tego, co jest rutynową, a co dopuszczalną profilaktyką;

21. mając na uwadze, że przetworzone białka zwierzęce pochodzące od zwierząt innych niż nieprzeżuwacze odznaczają się zdrowiem i wartościami odżywczymi, co może stanowić znaczący wkład w zrównoważoną dietę zwierząt z żołądkiem jednokomorowym, w tym ryb hodowlanych, a jednocześnie zmniejszyć stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych, zwraca się do Komisji Europejskiej o zniesienie aktualnych ograniczeń na warunkach gwarantujących maksymalny poziom bezpieczeństwa żywności;

22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.